She Gave No Thought To Her Future: Reading Eichah Throughout the Ages

Eichah Chapter 1:

https://www.sefaria.org/Lamentations.1.1?lang=bi

Chabad.org translation

א אֵיכָה וֹ יָשָׁבָה בָדָֹד הָעִיר רַבְּתִי עָׂם ֹהַיִתָה כָּאַלְמַנֵּה רַבָּתִי בַגּוֹיָם שָׂרָתִי בַּמָּדִינוֹת הַיָּתָה לַמַּס: {o} ב בַּכוֹ תִבְכָּה בַּלַּיִלַה וִדִּמְעַתַהּ עַל ַלַחֵיַּה אֵין־לַהּ מִנַחָם מִכָּל־אֹהַבֵּיהַ בַּל־רַעֵּיהַ בַּגִדוּ בַּהּ הַיוּ לַהּ לְאיָבִים: גלתה יהודה מעני ומרב עבדה **ג** הֵיא יַשָּׁבָה בַגּוֹיָם לֹא מַצְאָה מַנְוֹחַ ַּכָּל־רִדְפֵיהַ הָשִּׁיגוּהַ בֵּין הַמְּצֵרִים: {o} ד דַּרָכָּי צִיּוֹן אָבַלוֹת מִבְּלִי בַּאֵי מוֹעַׁד כַּל־שַׁעַרִיהַ שָּׁוֹמִמִין כּהַנֵיהַ נַאֲנַחִים בָּתוּלֹתֵיהַ נּוּגְוֹת וְהָיא מַר־לֵה: {o} ה הַיוּ צַרֵיהַ לְראשׁ איָבֵיהַ שַׁלוּ **ה** כִּי־יִהוָה הוֹגָה עַל רב־פָּשַעִיהַ עוֹלַלֱלִיהַ הַלְכָוּ שָׁבֵי לְפְנֵי־צֵר: {o} ו וַיִּצָא (מן בת) [מִבַּת־]צְיָּוֹן ַכַּל־הַדַּרָהּ הַיִּוּ שַׂרֵיהַ כָּאַיַלִים לא־מַצְאָוּ מִרְעֶה וַיֵּלְכָוּ בָלא־כָחַ לְפְנֵי רוֹדֵף: {ס} ז זַכָרָה יִרוּשַׁלֵּם יִמֵי עַנְיַהֹּ וּמְרוּדֵּיהַ כַּל מחַמַדִּיהַ אַשָּׁר הַיוּ מימי קדם בַּנָפָּל עַמֵּהּ בִּיַד־צָּר וְאֵין עוֹזֵר ֹלְה רָאוּהַ צַרִּים שַּׁחֵקוּ עַל מִשְׁבַּתַּהַ: {o} ח חֵטָא חַטָאַה יָרוּשַׁלֵּם עַל־כֵּן לְנִידָה חַ הַיַתַה כָּל־מְכַבָּדֵיהָ הָזִּילוּהָ כִּי־רָאְוּ ערוַתָּהּ גִּם־הִיא נָאַנַחָה וֹתַּשָׁב אחוֹר: **ט** טמאַתה בּשוּלֵיהַ לָא זַכְרַה`

ָט טֵמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶּיהָ לְא זֻכְרָה אַחָרִיתָּהּ וַתַּרֶד פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לֶהּ רְאֵה יְהֹוָהֹ אֶת־עָנְיִׁי כִּי הִגְדָּיל אוֹיֵב: {o}

י יָדוֹ פָּרֵשׁ צָּׁר עַל כְּל־מַחֲמַדֶּיהָ כִּי־רָאֲתֶה גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָּׁהּ אֲשֶׁר צִוֹּיתָה לֹא־יָבָאוּ בַקְהָל לְךְ: {o} יא כָּל־עַמַּהּ נָאַנַחִים מִבִקשִׁים לְחֵם

- **1** O how has the city that was once so populous remained lonely! She has become like a widow! She that was great among the nations, a princess among the provinces, has become tributary.
- **2** She weeps, yea, she weeps in the night, and her tears are on her cheek; she has no comforter among all her lovers; all her friends have betrayed her; they have become her enemies.
- **3** Judah went into exile because of affliction and great servitude; she settled among the nations, [and] found no rest; all her pursuers overtook her between the boundaries.
- **4** The roads of Zion are mournful because no one comes to the appointed season; all her gates are desolate, her priests moan; her maidens grieve while she herself suffers bitterly.
- **5** Her adversaries have become the head, her enemies are at ease; for the Lord has afflicted her because of the multitude of her sins; her young children went into captivity before the enemy.
- **6** And gone is from the daughter of Zion all her splendor; her princes were like harts who did not find pasture and they departed without strength before [their] pursuer.
- **7** Jerusalem recalls the days of her poverty and her miseries, [and] all her precious things that were from days of old; when her people fell into the hand of the adversary, and there was none to help her; the enemies gazed, gloating on her desolation.
- **8** Jerusalem sinned grievously, therefore she became a wanderer; all who honored her despised her, for they have seen her shame; moreover, she herself sighed and turned away.
- **9** Her uncleanliness is in her skirts, she was not mindful of her end, and she fell astonishingly with none to comfort her. Behold, O Lord, my affliction, for the enemy has magnified himself.
- **10** The adversary stretched forth his hand upon all her precious things, for she saw nations enter her Sanctuary, whom You did command not to enter into Your assembly.

נַתָנוּ (מחמודיהם) [מַחֻמַדֵּיהֶם] בָּאָכֶל לְהַשִּׁיב נַפָּשׁ רָאָה יָהוַה` וַהבּיטה כִּי היִיתי זוֹללָה: {o} יב לְוֹא אֲלֵיכֵם ٛ כָּל־עֲבְרֵי דֶּרֶךְ הַבְּיִטוּ וּרָאוּ אָם־יֵשׁ מַכָּאוֹב ׁ כָּמַכָּאבי אֲשֵׁר עוֹלָל לִי אֲשֶׁר הוֹגָה יָהוֹה בַּיוֹם חַרוֹן {o} אַפּוֹ: יג ממרום שלח־אשׁ בּעצַמֹתִי וַיִּרְדָּנַה פַּרָשׁ רֻשָׁת לְרַגְלַי הֶשִּׁיבַנִי אַחוֹר נִתַנַנִי שִׁמֵּמֶה כָּל־הַיּוֹם דַוַה: יד נשֹקד על פּשׁעי בּידוֹ ישׂתּרגוּ עלוּ ידּ נשׂקד על־צוארי הכשיל כחי נתנני אדני בידי לא־אוכל קום: {o} טו סַלַּה כָל־אַבִּירֵי וּ אֲדֹנֵי בָּקְרַבִּי קרא עלי מועד לשבר בחורי גת דַרַךְ אָדנַי לִבְתוּלֵת בַּת־יִהוּדָה: {o} **ֿטז** על־אַלַּה וּ אַנִי בוֹכיַּה עינִי וּ עיני וֹרָדָה מַּׁיִם כִּי־רַחָק מִמֵּנִי מְנַחָם משׁיב נפשׁי היוּ בני^י שׁוֹממֹים כּי גבר (ס) אוֹיַב יז פַּרשַּה צִיּוֹן בִּיַדִּיהַ אֵין מִנַחַם לַה צוָה יָהוָה לִיַעקב סְבִיבֵיו צַרֵיו הָיִתָה יַרוּשׁלִם לְנַדָּה בִּינִיהם: {o} יח צַדִּיק הָוֹא יָהוָה כֵּי פִיהוּ מַרִיתִי שמעו־נָא כָל־[העמים] (עמים) וּרָאוּ מַכָאבִי בַּתוּלתַי ובַחוּרַי הַלְכוּ בַשֵּבי: יט קַרָאתִי לַמְאַהַבַ^{וֹ} הַמַּה רְמֹּוּנִי כּהַנֵי וּזָקַנַי בַּעִיר גּוַעוּ כִּי־בַקְשָׁוּ אֹכֶל ֹלְמוֹ ּוְיַשִּׁיבוּ אֶת־נַפְשֵׁם: {o} כ ראָה יָהוָה כִּי־צַר־לִי מעי חַמַרמַרוּ ַנַהָפֶּךְ לבּיֹ בַּקרבִּי כִּי מַרָוֹ מַרִיתי מחוץ שכלה־חרב בּבִּית כּמוַת: {o} ָכא שַׁמְעוּ כִּי נֵאַנַחֵה אַנִי אֵין מְנַחֵם 🤇 לי כַּל־אֹיַבִי שִׁמְעוּ רַעתיּ שָּׁשוּ כִּי אַתַּה עַשִּׂיתַ הָבָאתַ יוֹם־קַּרָאתַ וַיָּהְיָוּ (סְמִנִי: {ס כב תַּבֹּא כָל־רַעַתָּם לְפַנֵּיךְ וְעוֹלֵל לָמוֹ

כַּאֲשֵׁר עוֹלֵלְתַּ לִי עַל כַּל־פָּשַׁעַי

כִּי־רַבְּוֹת אַנְחֹתַי וִלְבָּי דָוַי: {פּ}

11 All her people are sighing [as] they search for bread; they gave away their treasures for food to revive the soul; see, O Lord, and behold, how I have become worthless.

12 All of you who pass along the road, let it not happen to you. Behold and see, if there is any pain like my pain, which has been dealt to me, [with] which the Lord saddened [me] on the day of His fierce anger.

13 From above He has hurled fire into my bones, and it broke them; He has spread a net for my feet, He has turned me back, He has made me desolate [and] faint all day long.

14 The yoke of my transgressions was marked in His hand, they have become interwoven; they have come upon my neck and caused my strength to fail; the Lord delivered me into the hands of those I could not withstand.

15 The Lord has trampled all my mighty men in my midst, He summoned an assembly against me to crush my young men; the Lord has trodden as in a wine press the virgin daughter of Judah.

16 For these things I weep; my eye, yea my eye, sheds tears, for the comforter to restore my soul is removed from me; my children are desolate, for the enemy has prevailed. **17** Zion spreads out her hands [for help], but there is none to comfort her; the Lord has commanded concerning Jacob [that] his adversaries shall be round about him; Jerusalem has become an outcast among them.

18 The Lord is righteous, for I have rebelled against His word; hear, I pray, all you peoples, and behold my pain; my maidens and my youths have gone into captivity.

19 I called to my lovers, [but] they deceived me; my priests and elders perished in the city, when they sought food for themselves to revive their souls.

20 Behold, O Lord, for I am in distress, my innards burn, my heart is turned within me, for I have grievously rebelled; in the street the sword bereaves, in the house it is like death.

21 They have heard how I sigh, [and] there is none to comfort me, all my enemies have heard of my trouble [and] are glad that You have done it; [if only] You had brought the day that You proclaimed [upon them] and let them be like me.

22 May all their wickedness come before You, and deal with them as You have dealt with me for all my transgressions, for my sighs are many and my heart is faint.

טז עַל־אַלֶּה וּ אֲנִי בוֹכָּיָּה עֵינִי וּ עֵינִי ׁ וְּרְדָּה מַּׁיִם	בּ בָּכוֹ תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה וְדִמְעָתָהּ עַל לֶחֱלָּהּ אֵין־לָהּ
כִּי־רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחָם מֵשִּׁיב נַפְשֵׁי הָיְוּ בָנַי שְׁוֹמֵמִּים	מְנַחֵם מִכְּל־אֹהֲבֶיהָ כָּל־רֵעֶיתָּ בָּגְדוּ בָּהּ הָיוּ לָהּ
כִּי גָבַר אוֹיֵב: {o}	לְאֹיְבִים:
16 For these things I weep; my eye, yea my eye, sheds tears, for the comforter to restore my soul is removed from me; my children are desolate, for the enemy has prevailed.	2 She weeps, yea, she weeps in the night, and her tears are on her cheek; she has no comforter among all her lovers; all her friends have betrayed her; they have become her enemies.

1. Ho'il Mosheh (R Moshe Yitzchak Ashkenazi) to Eichah 1:2

בלילה – תשבע בכיה כשתנוח מעבודתה, וביום כשתעסוק בה ואין לה פנאי לשבת לבכות, דמעות יורדות על לחיה. At night - she will be full of her crying when she finishes her labor, but by day when she is busy with it and she does not have time to sit and cry, tears fall down her cheek.

לא זכרה אחריתה Eichah 1:9 - Peirushim

2. Rashi

לא זכרה אחריתה – כשהיו חוטאים לא היו	She did not remember her end - when they would sin,
נותנין לב מה תהא לאחרית,	they paid no heed to what would happen in the end.

3. Shadal (to Exodus 2:8)

כי אמנם ל' זכירה איננו מיוחד למה	For truly, the language of "zechirah" is not unique to what
	is past, but it is found also regarding what will happen in
(איכה א' ט') כמו לא זכרה אחריתה	the future, such as "she did not remember her end."

4. R Yosef Kara (part B)

לא זכרה אחריתה – לא שמה על לבה תוכחת הנביאים שמרה תהיה באחריתה.	She did not pay attention to the admonitions of the prophets, that she would have bitterness at her end.

5. Midrash Lekach Tov

יא וכרו אווי ונוד – אין זכיו זו אלא על so said Jeremiah, "Jerusalem did not remember the covenant of her Lord" who said to her "there shall not be found among you one who passes his son or daughter in fire," therefore her end she did not remember.	covenant of her Lord" who said to her "there shall not be found among you one who passes his son or daughter in
---	---

על אלה אני בוכיה Eichah 1:16

6. Ibn Caspi to Eichah 1:16

על אלה – רמז למה שקדם ולמה שאחריו.

For these - it hints at what preceded and what comes after it.

7. Rashi to Eichah 1:16

עיני עיני – כלומר תמיד עיני יורדה מים כפל הלשון מלמד שאין הפוגות. My eye my eye - that is to say, my eye always sheds water. The double language teaches that there are no interruptions.

8. Lekach Toy to Eichah 1:16

על אלה אני בוכיה כשם שהיה ירמיהו מקונן על חורבן בית ראשון כן היה מקונן על חורבן בית שני שנאמר שישי ושמחי בת אדום (איכה ד׳:כ״א) וכך דוד ראה חרובן בית ראשון כענין שנאמר בת בבל השדודה (תהלים קל״ז:ח׳) ראה חורבן בית שני על יד אדום שנאמר זכור י״י לבני אדום את יום ירושלם (תהלים קל״ז:ז׳)

הלילה

For these I weep - just as Jeremiah was lamenting the destruction of the First Temple, so he was lamenting the destruction of the Second Temple, as it says "rejoice and be happy daughter of Edom." And so David saw the destruction of the First Temple...and saw the destruction of the Second Temple.

9. Gittin 58a

מעשה בבנו ובבתו של רבי ישמעאל בּן אלישע שנּשבּוּ לשׁני אַדוֹנים לימים נזדווגו שניהם במקום אָחד זָה אוֹמר ישׁ לי עבד שָׁאין כָּיוֹפָיוֹ בַּכַל העוֹלם וזֵה אוֹמר ישׁ לי שׁפָּחַה שֵׁאין בְּכָל הַעוֹלַם כּוּלּוֹ כִּיוֹפְיַה אַמָרוּ בּוֹא וְנַשִּׂיאֵם זֶה לַזֶה וּנְחַלֵּק בַּוּולַדוֹת הַכניסוּם לְחֵדֵר זֵה יַשַּׁב בְּקֵרֵן זַוִית זֵה וִזוֹ יָשְׁבָה בְּקֶרֶן זָוִית זֶה זַה אוֹמֶר אַנִי כֹּהֶן בֵּן כֹּהַנִים גָּדוֹלים אֵשַּׂא שׁפְחַה וִזֹאת אוֹמֶרֶת אַנִי כֹּהֶנֶת בַּת כֹּהַנִים גָּדוֹלִים אֶנַשֵּׂא לְעָבֶד וּבַכוּ כָּל

כֵּיוַן שֶׁעַלָה עַמוּד הַשַּׁחַר הַכִּירוּ

אמַר רַב יִהוּדָה אָמַר רַב

Rav Yehuda says that Rav says: There was an incident involving the son and the daughter of Rabbi Yishmael ben Elisha the High Priest, who were taken captive and sold into slavery to two different masters. After some time the two masters met in a certain place. This master said: I have a male slave whose beauty is unmatched in all of the world, and that master said: I have a female slave whose beauty is unmatched in all of the world.

The two masters said: Come, let us marry these two slaves to one another and divide the children born to them between us, as they will certainly be very beautiful. They secluded them in a room. This one, the son, sat in one corner, and that one, the daughter, sat in the other corner. He said: I am a priest and the descendant of High Priests. Shall I marry a female slave? And she said: I am the daughter of a priest and the descendant of High Priests. Shall I be married to a male slave? And they wept all through the night.

When dawn arrived they recognized each other and saw that they were brother and sister. They fell on each other and

זֶה אֶת זֶה וְנָפְלוּ זֶה עַל זֶה וְגָעוּ בָּבְכָיָה עַד שָׁיָצְאָה נִשְׁמָתָן וַעְלֵיהָן קוֹנֵן יִרְמִיָה עַל אַלָּה אָנִי בוֹכיּה עיני עיני יוֹרדה מים burst into tears until their souls departed due to their great distress. And with regard to them and others like them, Jeremiah lamented: "For these things I weep; my eye, my eye runs down with water" (Lamentations 1:16).

10. Kinnah 23

לְזֹאֹת יְקוֹנֵן יִרְמְיָה בִּשְׁאִיָּה גְּזֵרָה זֹאֹת <u>אָני</u> תַּמִיד בּוֹכִיָּה וּבִלְּבָבִי יֵקַד יְקוֹד וּכְוִיֶּה עַל בֵּן וּבַת מִסְפֵּד רַב אַעֲצִימָה וְאָהִימָה מִיָּמִים יָמִימָה אָרִיד בְּשִׂיחִי וְאָהִימָה וְקוֹל נְהִי אַרִימַה: For this Jeremiah lamented in the destruction. This degree, I weep constantly. And in my heart is kindled a flame and burn. Over son and daughter I will thunder great eulogy. I will go down in my sadness and I will moan, and I will raise a voice of crying.

11. Targum Ketuvim Eichah 1:16

עַל טַפְלַיָּא דְאִתְרַטְשׁוּ וְעַל נְשַׁיָּא מָעַדְיָתָא דְאִתְבְּקֶעוּ כְּרֵיסֵיהוֹן אָמֶרת כִּנשִׁתָּא דִישִּׂרָאל אֻנָּא בּכִיא וּתְרֵין עֵינַי זַלְגִין דִמְעָתָא הֵיךְ מַבּוּעָא דְמַיָא אֲרוּם אִתְרָחַק מִינִי מְנַחֵם דִמְקַיֵּם יָתִי וּמַלֵּיל הַּנָחוּמִין עַל נַפְשָׁי הָווֹ בְּנַי צַדְיִין אֲרוּם אִתְגַבֵּר עֲלֵיהוֹן בְּעֵיל דְבָבָא. Over children dashed and pregnant women whose abdomens were torn open, the community of Israel says, I weep. And my two eyes flow tears...

11a. See II Kings 8:12

וַיָּאמֶר חֲזָאֵל מַדָּוּעַ אֲדֹנִי בֹכֶה וַיִּאמֶר כִּי־יָדְֿעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לְבָנֵי יִשְׁרָאֵל רָשָׁה מִבְצְרֵיהֶׁם תְּשַׁלֶּח בָּאֵשׁ וּבַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב תַּהָרֹג ועלִלִיהֵם תִּרָשָּׁשׁ וִהַרֹתִיהֵם תִּבַקֵּעֵ: And Hazael said, "Why does my lord weep?" And he answered, "Because I know the evil that you will do to the Children of Israel: their strongholds you will set on fire, and their young men you will slay with the sword, and you will dash their little ones in pieces and rip up their women with child."

12. Zohar 1:228

אַנִי בּוֹכִיַה, דַּא רוּחַ קוּדְשַׁא דְּאָקְרֵי אַנִי.

I (ani) weep - this is the holy spirit, which is calle "ani"

13. Eichah Rabbah

... וְרוּחַ הַקּדֶשׁ צוֹוַחַת וְאוֹמֶרֶת: עַל אֱלֶּה אֲנִי בוֹכיּה. ... And the holy spirit cries out and says: over these I weep.

14. Zohar 2:336

וְהַאי רוּחַ מִסְאֲבָא, אִיהוּ חָוְיָא בִּישָׁא. (ויחי רכ"ה ע"א) וְאִית מֵאן דְּרָכִיב עָלֵיהּ, וְאִינּוּן דְּרַר וְנוּקְבָּא. וְאִינּוּן אֲלֶה, דְּאִינּוּן מִזְדַּמְנִין בְּעָלְמָא, בְּכָל אִינּוּן אָלֶה, דְּאִינּוּן מִזְדַּמְנִין בְּעָלְמָא, בְּכָל אִינּוּן סְטָרִין דָּלָהוֹן. וִרוּחַ קוּדְשָׁא אָקְרֵי זֹאת, דְּאִיהִי רַזַא

This spirit of impurity, is the evil serpent. And there is one who rides on it, which are male and female, and they are called "eleh," for they appear in the world, in all the facets of them. And the holy spirit is calle "zot," which is the secret of the

דְּבְרִית, רְשִׁימָא קַדִּישָׁא דְּאִשְׁתְּכַח תָּדִיר עִמֵּיהּ דְבַּר נָשׁ. וְכֵן (ישעיה כה) זָה יְיֶ', (שמות טו) זֶה אֵלִי, אֲבָל אִלֵּין אִקְרוּן אֵלֶה, וְעַל דָּא כְּתִיב, אֵלֶה אֱלֹהֶיךְ יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב, (ישעיהו מ״ט:ט״ו) גַם (רכ"א ע"א) אֵלֶה תִשְׁכַּחְנָה. וְאָנֹכִי רָזָא דְּזֹאת, לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ. וּכְתִיב (איכה א׳:ט״ז) עַל אֵלֶה אֲנִי בוֹכִיָּה, דְּהַהוּא חוֹבָה גָּרִים לְמִבְכֵּי לוֹן כַּמָה בְּכִיּין. covenant, an imprint of holiness that is always found with a person. And so "this is God," "this is my Lord," but they are called "eleh" and on this it is written "these are your gods O Israel." And for this it is written "also these I will forget, and "anokhi," the secret of "zot," will not forget you." And it is written "over these (eleh) I weep - for that sin caused them to cry many cryings.

See Isaiah 49:15-16

15. Eichah Rabbah to 1:2

דְּבָר אַחֵר: בָּכֹה – עַל גָּלוּת עֲשֶׁרֶת הַשְּׁבָטִים, תִּבְּכֶּה עַל גָּלוּת שֵׁבֶט יְהוּדָה וּבִנְיְמִין. דָּבָר אַחֵר, בּוֹכָה וּמְבַכָּה אֲחֵרִים עִמָּה. בּוֹכָה וּמְבַכָּה הַקְּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עִמָּהּ, דְּכְתִיב (ישעיהו כ״ב:י״ב): וַיִּקְרָא ה׳ אֱלֹהִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד. בּוֹכָה וּמְבַכָּה מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת עִמָּהּ, דְּכְתִיב (ישעיהו ל״ג:ז׳): הֵן אֶרְאֶלָם צָעֲקוּ חֻצָּה, אָמֵר רַבִּי זְעֵירָא חִיצָה כְּתִיב, חִיצָה הִיא גַּבֵיהּ דְּנַכְסִינֵיהּ. וּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה. בָּכֹה, בּוֹכָה וּמְבַכָּה שָׁמִים וָאָרֶץ עִמָּה, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (יואל ב׳:יִי): שֶׁמֶשׁ וְיֵרַחַ קַדְרוּ. בָּכֹה, בּוֹכָה וּמְבַכָּה הָרִים וּגְבָעוֹת עִמָּהּ, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (ירמיהו ד׳:כ״ד): רָאִיתִי אֶת הֶהָרִים וגו׳. בָּכֹה בּוֹכָה וּמְבַכָּה שָׁרִים אֻמּוֹת עִמָּהּ. Another interpretation: "cry" - over the exile of the ten tribes. "Shall she cry" - over the exile of the tribes of Judah and Benjamin.

Another interpretation: She cries and causes others to cry with her. She cries and causes the KBH to cry with her... She cries and causes the ministering angels to cry with her...

Rabbi Berachyah said: as you say, "and he took him outside (va'yotzei)" - "Bacho" - crying and causing heaven and earth to cry.... She cries and causes mountains and valleys to cry....

She cries and causes the 70 nations to cry with her.

16. Rashi to Eichah 1:2

בכה תבכה – שתי בכיות על שני חורבנים.

Two cryings over the two destructions

17. Shnei Luchot Habrit (Shla"h) Aseret HaDibrot, Taanit, Derekh Chayim 1

תוכחת מוסר על אלה (ואלה) אני בוכיה עיני עיני יורדה מים (איכה א, טז). יבכה אדם תמיד על עונותיו, ויבכה תמיד על חורבן הבית, כי זה גורם זה, כי אלו היה המקדש היתה הקדושה מתפשטת וצדק ילין בה, לא לן אדם בירושלים וחטא בידו (ב"ר כא, כא), והיתה רוח הקדושה והנבואה שורה. ועתה בעוונותינו חסרנו כל אלה, נפלה עטרת ראשינו אוי נא לנו כי חטאנו (איכה ה, טז), כי במה יתכפרו עוונותינו העצומים, ואנחנו טמאים אין לנו טהרה, ונתרחקנו מעל שלחן טמאים אין לנו טהרה, ונתרחקנו מעל שלחן

There is a *mussar* admonition "over these I weep, my eye my eye sheds water." A person should always cry over his sins, and he should always cry over the destruction of the Temple. For if the temple were present, sanctity would spread out and righteousness would dwell in it, and a person would not overnight in Jerusalem with sin in his hand. And the holy spirit and prophecy would settle. But now, in our sins, we lack all this, the crown of our head has fallen, woe to us for we have sinned. For with what will our great sins be atoned? And we are impure, we have no purification, and we are distanced from the table of our Father, therefore we have no repair except to be avoid evil

אבינו, על כן אין לנו תקנה אלא להיותינו סור מרע ועשה טוב, ולהיותינו נכנעים שחים עד לעפר, ולקדש את עצמינו בכל מה דאפשר שיהיה גופינו כלי מוכן לקבל קדושה מאחר שהוא ציור המשכן כמו שכתבתי לעיל. ואל יחסרו ממנו הקרבנות, הן בגופנו סוד התענית. הן בדבורנו סוד ונשלמה פרים שפתינו, קריאת פרשיות הקרבנות בהבנה עם וידוים גדולים ובכיה רבה, כי הבכיה בסוד ניסוך המים. הן במחשבתינו להיות לנו לב נשבר ונדכה, וכמו שנאמר זבחי אלהים רוח נשברה. על כן לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה: and do good, and our being lowly down to the dust, and to sanctify ourselves with whatever is possible, that our body should be a vessel ready to receive holiness, since it is the image of the Tabernacle as I wrote above. And there should not lack from it sacrifices, whether through our bodies, the secret of the fast. Whether in our speech, the secret of "and we will pay our lips for bulls" - reading the chapters of the sacrifices with understanding with great confessionals and much weeping, for crying is the secret of the water libation. Whether in our thoughts, to have a broken and downtrodden heart, and as it is said, the sacrifice to the Lord is a broken spirit. Therefore God does not despise a broken and downtrodden heart.

18. Rabbi Norman Lamm, Sermon for Shabbat preceding Tisha B'Av, 1951

https://archives.yu.edu/gsdl/collect/lammserm/index/assoc/HASHf8e0.dir/doc.pdf

My friends, it IS a tragedy that we have lost the keys to Jerusalem, and on Tisha B'av we mourn this loss, and we review the history of its downfall many years ago. But doing so is more than mourning - it is excellent psychoanalysis. Because, by recalling these traumatic events of 2,000 years ago, we can find the clue to where the keys are. The Talmud gives us the clear answer. When with heavy heart and wet eyes we relive and re experience the story of the young priests of Jerusalem, we suddenly remeber that it was they who on the ninth of Av 1881 years ago entrusted the keys of the Temple and Jerusalem to - the Hand of G-d. There is no other place to look for these precious keys except in the Hand of G-d which has been saving them for us these many years.